

Turvallisuutta yhteistyöllä – turvallisuustoimenpiteet helikopteri-AOC-organisaatioille

Kuva: Mika Huisman/Decopic

Suomen ilmailun turvallisuussuunnitelma 2024 (FPAS) julkaistiin 9.4.2024.

Turvallisuussuunnitelma päivitetään vuosittain. Se sisältää keskeiset toimenpiteet, joilla vahvistamme Suomen ilmailujärjestelmän suorituskykyä ja kestävyyttä kaiken tyyppisiä toimintaympäristön muutoksia vastaan ja tuemme Suomen ilmailuun kohdistuvien riskien hallintaa.

Tällä tiedotteella kerrotaan FPASin keskeisistä helikopteritoiminnan (AOC) turvallisuustoimenpiteistä ja yhteistyöstä turvallisuuden edistämiseksi. Toimenpiteiden taustalla on mm. kansallinen helikopteritoiminnan riskikuvatyo, jota tehdään yhteistyössä toimijoiden kanssa. Ole mukana vaikuttamassa kansalliseen turvallisuustyöhön ja hyödynnä sen tuloksia omassa toiminnassasi.

Tutustu Suomen ilmailun turvallisuusohjelmaan, -suunnitelmaan ja suorituskykymittaristoon Traficomien sivuilla (*hakusana FASP*) www.traficom.fi/fi/liikenne/ilmailu/suomen-ilmailun-turvallisuusohjelma.

FPAS 2024 -toimenpiteet kaupallisen helikopteri-AOC-organisaatioille

Erityisesti AOC-organisaatioita (helikopterit) koskevat toimenpiteet (otsikkolistaus, kts. toimenpiteiden tarkempi sisältö turvallisuussuunnitelmasta):

- SYS.HECO.002, Helikopteritoiminnan turvallisuus
- OPER.LOC.001.1, Hallinnan menetys lennolla (LOC-I)
- OPER.MAC.005.1, Ilmassa tapahtuvat ilma-alusten yhteentörmäykset (MAC)
- OPER.CFIT.006.1, Ohjattavissa olevan ilma-aluksen törmäys maastoon (CFIT)
- OPER.FIRE.007.1, Tulipalot, savu- ja muut kaasut ilma-aluksissa
- SYS.CAT.002.1, Kansallinen FDM-foorumi (FDM- tietoja tuottavat operaattorit)
- SYS.GH.001, Maahuolinnan turvallisuus

Lisäksi AOC-organisaatioita (helikopterit) koskevat myös Traficom ja kaikkien toimijoiden vastuulla olevat ao. toimenpiteet (otsikkolistaus, kts. toimenpiteiden tarkempi sisältö turvallisuussuunnitelmasta):

- SYS.001.1, Suomen ilmailun turvallisuusohjelma
- SYS.002.1, Suomen ilmailun turvallisuussuunnitelma
- SYS.003.1, Suomen ilmailun turvallisuuden suorituskykytavoitteet ja -mittarit
- SYS.004.1, Suomen ilmailun riskienhallinta
- SYS.005.4, Turvallisuustutkintaviranomaisten suositusten huomioiminen
- UUSI TOIMENPIDE: SYS.006.2, Poikkeamaraportoinnin laadun parantaminen
- SYS.007.2, Muutoksenhallinta osana turvallisuudenhallintaa
- SYS.007.3, Uudet liiketoimintamallit
- SYS.008.1, Ilmailun kyberturvallisuus

Mikä on kansallinen riskikuva ja mitä hyötyä siitä on?

Kansallisessa riskikuvatyössä olemme tunnistaneet keskeiset helikopteritoiminnan uhat. **Tämä tieto on nyt kaikkien Suomen helikopteritoimijoiden käytössä ja sitä on käytettävä yhtenä osana yhtiön turvallisuustyön pohjana.**

Kansallisen riskikuvan tavoitteista ja ylläpidosta kerrotaan tarkemmin *Suomen ilmailun turvallisuusohjelma FASPin luvussa 2.6. (FASP versio 8.0 on julkaistu 4.10.2022)*. Pähkinäkuoressa se tarkoittaa Suomessa helikopteritoiminnan osalta sitä, että riskikuvatyössä pyrimme tunnistamaan **keskeiset helikopteritoiminnan uhat, myös ennakoiden tulevia muutoksia**. Sen jälkeen **arvioimme uhkiin liittyvän riskitason**. Keskeisten uhkien ja riskitason lisäksi saamme tietoa siitä, mitkä asiat Suomessa ovat hyvällä tasolla. Tämä on tärkeää, jotta voimme jatkaa hyvää **työtä vahvuuksien ylläpitämiseksi**. Helikopteritoiminnan riskikuvatyötä tehdään jatkossa yhteistyössä toimijoiden kanssa.

Ensimmäinen Traficom ja helikopteritoimijoiden yhteinen riskipaja pidettiin 23.1.2020 [FHST Helicopter Safety Day:n yhteydessä](#). Vuoden 2021 tilaisuus peruuntui koronatilanteen takia, mutta 2022 tilaisuus pidettiin 7.9. jälleen osana Helicopter Safety Day:tä. Vuoden 2024 riskipaja pidettiin etänä 17.1. **Ole jatkossa mukana vaikuttamassa kansalliseen turvallisuustyöhön ja hyödynnä sen tuloksia omassa toiminnassasi.**

Miten organisaation pitäisi käsitellä FPAS-toimenpiteet?

Helikopteritoimijoille kohdistuvissa toimenpiteissä on otettu esiin helikopteritoimintaan liittyviä uhkia. **Helikopteritoimijoiden on käsiteltävä nämä uhat osana omaa riskienhallintaansa ja tarvittaessa päätettävä mahdollisista toimenpiteistä niihin liittyen**. Ne tulee käydä läpi ja varmistaa, onko kyseisiä uhkia tunnistettu organisaation omassa riskienhallinnassa. Jos ko. uhat löytyvät jo uhka /riskirekisteristä, tulee varmistaa, että niiden käsittely sekä päätökset tarvittavista toimenpiteistä ja toimenpiteiden vaikutusten seurannasta ovat ajan tasalla.

Jos FPAS-toimenpiteessä on uhkia, joita toimija ei ole aiemmin tunnistanut, on tarpeen dokumentoidusti arvioida liittyvätkö kyseiset uhat organisaation omaan toimintaan. Jos liittyvät, ne käsitellään kuten omat aiemmin tunnistetut uhat.

Yksi turvallisuudenhallintajärjestelmän tietolähde on organisaatioiden oma poikkeamaraportointi. Jokaiselle organisaatiolle tapahtuu kuitenkin vain rajallinen määrä satunnaisia poikkeamia. **Kaikille organisaatioille on tärkeää etsiä hyödyllistä lisätietoa myös muista tietolähteistä.**

On hyvä muistaa, että FPAS-toimenpiteeseen nostetut uhat koetaan kansallisella tasolla tärkeiksi; haluamme varmistaa, että kaikilla helikopteritoimijoilla niihin liittyvät riskit ovat hallinnassa. Toimenpiteissä ei oteta kantaa yksittäisen organisaation riskitasoon tai suoriutumiseen. **Yksittäinen toimija voi suhtautua listaan ns. muistilistan tavoin ja varmistaa, että omassa organisaatiossa ko. asiat ovat kunnossa.**

Mistä löytyy lisätietoa - Alla olevilta sivuilta löydät ohje- ja muuta materiaalia:

- Traficom sivuilta www.traficom.fi:
  - [FASP-asiat sivulta Suomen ilmailun turvallisuusohjelma, -suunnitelma ja suorituskykymittarit](#)
  - [Traficom - helikopteriturvallisuus – tietoa mm. Finnish Helicopter Safety Teamin toiminnasta ja Helikopter Safety Day-tapahtumista](#)
  - [Traficomin Lentoturvallisuusilmoitussivut \(onnettomuudet, vaaratilanteet ja poikkeamat\)](#)
  - [Ilmailun pääsivu](#)
  - Suomen ilmailun turvallisuustilanne: <https://tieto.traficom.fi>
  - [Ilmailun turvallisuustietoa & Ilmailun turvallisuustiedotteet & Ilmailun uutiskirjeet](#)
  - [Turvallisuuskulttuuri SMS-työn osana – mitä se on? Traficomin webinaari ilmailun organisaatioille ja ammattilaisille](#)
  - [Turvallisuuskulttuuri ja muut kulttuuriset elementit ilmailun arjessa](#)
  - [Ilmailun kyberturvallisuus](#)
- EASAn sivuilta:
  - [Rotorcraft & VTOL-sivut](#)
  - [European Safety Promotion Network Rotorcraft \(ESPN-R\)](#)
  - [EASAn Safety promotion-sivut](#)
  - [EASAn Rotorcraft Community Network-sivut](#)
  - [EASA Community Network-sivut](#)
- [Skybrary](#)
  -